

ДИДАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ У ШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

ІРИНА ВОРОТНИКОВА

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри методики природничо-
математичної освіти і технологій Інституту
післядипломної педагогічної освіти і технологій
Київського університету імені Бориса Грінченка,
i.vorotnykova@kubg.edu.ua*

Ключові слова: *вебінар, відеоконференція, чат, ІТ-інструменти.*

Цифровізація освіти змінює підходи до використання цифрових технологій вчителями та сприяє розвитку змішаного навчання на основі запровадження ІТ-інструментів в освітньому процесі. Виклики сьогодення, у вигляді запровадження карантинів в зв'язку з загрозою здоров'ю людей, також впливають на інтерес педагогів до ІТ-інструментів, за допомогою яких можна провести лекції, консультації, практичні роботи під час дистанційного навчання. Проаналізуємо можливості ІТ-інструментів для проведення вебінарів.

Методичні аспекти запровадження вебінарів досліджували Н. Морзе, О.Ігнатенко, Ю. Богачков, В. Царенко [1-5].

Перевагами використання вебінарів визначено: можливість віддаленого проведення занять, можливість запису лекцій, семінарів, практичних занять, необмежена кількість слухачів, можливість використання додаткових матеріалів Основними функціями вебінарів є:

- демонстрація презентації,
- перегляд відео,
- групове спілкування (за наявності мікрофонів у учасників),
- онлайн дошки або білі дошки (whiteboard). Це спільний простір для коментарів, малюнків всіх учасників,
- текстовий чат (спільний та для особистих повідомлень),
- віддалений доступ, дозволяє показати екран того, хто виступає;
- опитування та голосування для організації зворотнього зв'язку з аудиторією.

Для проведення відеодзвінків та вебінарів можна використати велику кількість безкоштовних і платних інструментів. Розглянемо ті з них, які найчастіше використовуються освітянами: Bigblubutton (<https://bigbluebutton.org/>), Zoom (<https://zoom.us/postattendeer?id=6>), Hangoot (<https://hangouts.google.com/>), Youtube (<https://studio.youtube.com/>), Skype для бізнесу (<https://www.skype.com/ru/business/>).

Порівняння ІТ-інструментів для проведення вебінарів

Назва ІТ-інструменту	Облікові записи для учасників	Можливість запису	Спільна онлайн дошка	Опитування, голосування	Модерація активності учасників (надання прав)	Групове спілкування
Bigblubutton	+	+	+	+	+-	+
Zoom	за бажанням	+	+	+	+	+
Hangoot	+	+	-	-	-	+
Youtube	за бажанням	+	-	-	-	+
Skype для бізнесу	+	+	-	-	-	+

BigBlueButton та Zoom забезпечують обмін аудіо, відео, слайдами, чатом та екраном у режимі реального часу та дозволяють створити запис вебінару для подальшого перегляду. Студенти або учні беруть участь у обміні значками смайлів, опитуваннях та можуть працювати на спільній онлайн дошці.

Перевагами BigBlueButton є безкоштовність та відсутність потреби його інсталяції на пристрої учасників, можливість налаштування україномовного інтерфейсу. Запис вебінару зберігається в обліковому записі того, хто ініціював її та доступна до перегляду за наявності дозволу автора. Для роботи з різними учнями можна використати різні кімнати з одним і тим самим доступом в різний час.

В безкоштовній версії Zoom педагог може використати 40 хвилин для 100 учасників на проведення вебінару, але кількість таких сесій не обмежена. Перевагою є можливість приєднатись до вебінару без додаткової реєстрації. За бажанням вчитель може інсталиувати програму Zoom на пристрій і планувати та організувати вебінари з встановленого додатку. Перевагою є і те, що всі онлайн зустрічі можна запланувати заздалегідь та запис завантажити на комп'ютер.

Сервіс Hangout для миттєвого обміну повідомленнями, безкоштовними відео та аудіо дзвінками використовується тими навчальними закладами, які активно запроваджують сервіси Google для дистанційного або змішаного навчання. Всі учасники повинні мати облікові записи Google для приєднання до відеоконференції. Кількість учасників обмежена. На період карантину Google зняв попередні обмеження і запропонував освітнім закладам долучати до відеоконференцій до 250 учасників. При наявності облікового запису Google можна скористатись трансляцією Youtube та запланувати прямий ефір для обмеженої аудиторії або для загалу (<https://support.google.com/youtube/answer/2853700?hl=ru>).

Вчителі які звикли використовувати для організації відеодзвінків Skype або Viber не мають можливості зберегти цю подію у вигляді відеофайлу. Skype для бізнесу, який входить в пакет Office 365 має додаткові функції щодо організації відеотрансляцій та їх запису.

Кожен із запропонованих ІТ-інструментів можна використати для візуалізації навчальних дистанційних занять, Bigblubutton та Zoom також дозволяють організувати спілкування, співпрацю, опитування і тестування. Подальших досліджень потребує методика розробки навчальних матеріалів для проведення вебінарів.

Використані джерела:

1. Богачков Ю. М., Царенко В. О. Методика застосування вебінар орієнтованих платформ у навчальному процесі з інформатики старшої школи //Інформаційні технології в освіті. – 2013. – №. 14. – С. 42-47.
2. Морзе Н. В., Ігнатенко О. В. Методичні особливості вебінарів, як інноваційної технології навчання //Інформаційні технології в освіті: зб. наук. пр.–Херсон: ХДУ. – 2010. – №. 5. – С. 31-39.
3. Сантюрова М. В. Технологія проведення вебінару в навчальному процесі за допомогою використання сучасних медійних ресурсів //Збірник наукових праць [Херсонського державного університету]. Педагогічні науки. – 2018. – №. 82 (2). – С. 181-184.
4. Ткачук Г. В. Особливості організації та проведення вебінарів засобами платформи BigBlueButton //Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2016. – №. 2. – С. 43-46.
5. Царенко В. О. Вебінар як технологія навчального співробітництва учнів і вчителів середніх шкіл //Інформаційні технології в освіті. – 2011. – №. 9. – С. 90-94.